

Jaké změny v předpisech přinesl rok 2015?

V roce 2015 vyšla řada zákonů a vyhlášek, které mají dopad do oblasti životního prostředí. Některé z nich ukládají nové povinnosti, jiné posilují práva veřejnosti, či pouze napravují předchozí nedokonalosti. V tomto přehledu přinášíme souhrn toho nejdůležitějšího, co se v oblasti životního prostředí „urodilo“ ve Sbírce zákonů (odkaz do Sbírkky je vždy v textu). Zájemce o vyčerpávající přehled odkazujeme na kvartální souhrny environmentální legislativy na našem [webu](#).

ZMĚNY V PRAVIDLECH PRO POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Od **1. září 2015** je účinná změna zákona 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Novela, která vyšla jako [zákon 83/2015 Sb.](#) stanovila povinnost MŽP zveřejňovat jednou ročně zveřejňovat zprávy o stavu životního prostředí jednotlivých krajů. Další dílčí změnou je úprava podmínek přístupu k datům uveřejněným na geoportálu, který je dostupný v rámci portálu veřejné správy.

Pravidelné vydávání zpráv o ŽP v krajích

Změn doznal i zákon 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Jeho novela vyšla jako [zákon 222/2015 Sb.](#) a je účinná od **10. září 2015**. Přináší některé na první pohled drobné, ale přesto užitečné změny. Díky ní se do zákona dostaly nové formy poskytování informací – strojově čitelný formát, otevřený formát, otevřená formální norma a metadata. Úřadům zjednodušuje práci tím, že mohou informaci poskytnout pomocí odkazu na informaci již dříve zveřejněnou. Žadatelé o informace nově získali možnost podat stížnost proti výši úhrady nákladů na poskytnutí informace, což jim poskytuje vyšší ochranu proti postupu některých úřadů, které se žádostem v minulosti bránily právě účtováním vysokých poplatků.

Nové formy poskytovaných informací a možnost bránit se nesmyslně velkým poplatkům

Od **1. října 2015** je účinná nová [vyhláška MŽP 228/2015 Sb.](#), o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie tato vyhláška upravuje poskytování informací veřejnosti o nebezpečí závažných havárií, o preventivních bezpečnostních opatřeních a o žádoucím chování obyvatel v případě vzniku závažné havárie. Veřejnost v oblastech potenciálně ohrožených závažnými haváriemi tak získají přesnější informace.

Přesnější informace pro veřejnost o rizicích závažných havárií

NOVÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

Hned na počátku roku 2015 byl přijat [zákon 15/2015 Sb.](#), o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů). Z hlediska ochrany přírody je nejdůležitějším ustanovením tohoto zákona zrušení vojenského újezdu Brdy. Zrušení vojenského újezdu bylo prvním krokem pro zpřístupnění tohoto území veřejnosti. Zrušení vojenského újezdu nabývá účinnosti **1. lednem 2016**.

Zrušení vojenského újezdu Brdy

Od 1. ledna 2016 je rovněž účinné nařízení [nařízení vlády 292/2015 Sb.](#), o Chráněné krajinné oblasti Brdy. Jeho přijetím nová CHKO podle zákona vznikla. Součástí nařízení je i mapová příloha. Se vznikem nové CHKO souvisí i [vyhláška MŽP 293/2015 Sb.](#), o vymezení zón ochrany přírody Chráněné krajinné oblasti Brdy, která vymezuje zóny odstupňované ochrany přírody v této nově vyhlášené CHKO.

Vyhlášení CHKO Brdy a vymezení zón ochrany

V roce 2015 byla vyhlášena i další území s různým stupněm ochrany. Jsou to:

Vyhlášení dalších chráněných území

- Národní přírodní rezervace Brouskův mlýn (vznikla [vyhláškou MŽP 107/2010 Sb.](#) dne **1. června 2015**)
- Národní přírodní památka Za Hrnčířkou (vznikla [vyhláškou MŽP 109/2010 Sb.](#) dne **1. června 2015**)

V roce 2015 byla vyhlášena ochranná pásma čtyř přírodních léčivých zdrojů rašeliny využívané pro lázeňské účely. Do bezprostředního okolí těchto zdrojů byl nově zakázán vstup, v širším okolí platí zákaz řady činností. Jedná se o:

Nová ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů

- Hamr na Jezeře v okrese Liberec (stanoveno [vyhláškou MZd 29/2015 Sb.](#) od **1. března 2015**)
- Lázně Kudratice v okrese Liberec (stanoveno [vyhláškou MZd 30/2015 Sb.](#) od **1. března 2015**)
- Habříanky u Lázní Velichovky v okrese Náchod (stanoveno [vyhláškou MZd 124/2015 Sb.](#) od **1. června 2015**)
- Komárovské blato v okrese Tábor (stanoveno [vyhláškou MZd 280/2015 Sb.](#) od **1. června 2015**)

DALŠÍ ZMĚNY V OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY

V Krkonošském národním parku byly od **1. října 2015** [vyhláškou MŽP 217/2015 Sb.](#), o vymezení zón ochrany přírody Krkonošského národního parku vymezeny zóny odstupňované ochrany přírody.

Zóny ochrany přírody v KRNAP

Dnem **23. prosince 2015** nabyl účinnosti [zákon 365/2015 Sb.](#). Tato novela zákona 161/1999 Sb., kterým se vyhláší Národní park České Švýcarsko upravuje právní postavení tohoto národního parku. NP České Švýcarsko, který byl jako jediný národní park v ČR i správním úřadem se stal organizační složkou státu jeho postavení coby správního úřadu zaniklo.

Změna postavení NP České Švýcarsko

[Vyhláška MŽP 111/2015 Sb.](#) zrušila dnem **1. června 2015** celkem 11 starých výnosů a vyhlášek z let 1933 – 1996, které vyhlášovaly chráněná území.

*Zrušení starých výnosů
o vyhlášení zvláště
chráněných území*

NOVINKY V ODPADOVÝCH PŘEDPÍSECH

Od **1. března 2015** je účinná [vyhláška MŽP 27/2015 Sb.](#), kterou se mění vyhláška MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Tato vyhláška upravuje výkup kovového odpadu tak, že úplatu za odevzdané kovy je možno vyplácet pouze bezhotovostně. Cílem změny bylo omezení krádeží kovů zejména z veřejného prostoru.

*Zrušení hotovostních
plateb za výkup kovů*

Od **1. října 2015** začínají být účinná některá ustanovení novely zákona o odpadech. Ta vyšla jako [zákon 223/2015 Sb.](#), kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. Kromě promítnutí předpisů EU přináší i řadu dalších změn – například ruší povinnost zpětného odběru minerálních olejů, upravuje zpětný odběr pneumatik a zavádí pravidla pro recyklaci lodí.

*Zrušení povinnosti
zpětného odběru
minerálních olejů a další
změny v zákoně o
odpadech*

V návaznosti na změnu zákona o odpadech byla vydána [vyhláška MŽP 248/2015 Sb.](#), o podrobnostech provádění zpětného odběru pneumatik. Touto vyhláškou jsou upravovány povinnosti podnikatelů v oblasti zpětného odběru pneumatik a financování kolektivních systémů. Vyhláška je účinná od **1. října 2015**.

*Pravidla pro provádění
zpětného odběru
pneumatik*

Od **1. ledna 2016** dochází ke změnám v nakládání s autovraky, které stanovuje [vyhláška MŽP 270/2015 Sb.](#) měnící stávající vyhlášku 352/2008 Sb.. Stanovuje povinnosti podnikatelům, kteří se nakládání s autovraky zabývají a též mění obsah potvrzení, které musí obdržet každý, kdo autovrak předá do příslušného zařízení.

*Změny v nakládání s
autovraky*

Od **1. ledna 2016** dochází ke změně náležitostí roční zprávy o plnění povinností zpětného odběru baterií a akumulátorů. Tato změna stanovená [vyhláškou MŽP 212/2015 Sb.](#), která mění vyhlášku 170/2010 Sb., o bateriích a akumulátorech upravuje povinnosti podnikatelů, kteří zpětný odběr provádějí.

*Změna ve vykazování
zpětného odběru baterií
a akumulátorů*

NOVÁ PRAVIDLA V POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

[Zákon 39/2015 Sb.](#) je novelou zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. S účinností od **1. dubna 2015** zavádí řadu změn. Nejvýznamnější změnou pro veřejnost je, že negativní výsledek zjišťovacího řízení (tedy rozhodnutí, že posudek vlivů na ŽP proveden nebude) je nyní soudně přezkoumatelný. Další změnou je i povinnost zveřejňovat jednotlivé výstupy procesu EIA. Novela přináší i řadu dalších změn.

*Jasnější pravidla pro
proces posuzování vlivů
na ŽP, větší otevřenost
procesu*

ZMĚNY PŘEDPISŮ PLATÍCÍCH PRO STAVBY

Novela zákona 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, která vyšla jako [zákon 41/2015 Sb.](#) stanovuje zpoplatnění za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu i pro výstavbu rodinných domů. Výše zpoplatnění je určena bonitou odnímané půdy. Vyhláška je účinná od **1. dubna 2015**.

*Zpoplatnění zemědělské
půdy zastavované
rodinnými domy*

Novela zákona 406/2000 Sb., o hospodaření energií vyšla jako [zákon 103/2015 Sb.](#) Tato novela s účinností od **1. července 2015** upravuje a doplňuje některé povinnosti zpracování průkazů energetické náročnosti budovy. V případě průkazu zpracovávaného v souvislosti s prodejem nemovitosti se celý proces stal jednodušším.

*Jednodušší zpracování
průkazů energetické
náročnosti při prodeji
nemovitosti*

Od 1. prosince 2015 je účinná [vyhláška MPO 230/2015 Sb.](#), kterou se mění vyhláška č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov. Novela zpřesňuje podmínky posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie, vzor stanovení doporučených opatření pro snížení energetické náročnosti budovy a vzor a obsah průkazu.

*Zpřesnění podmínek
posouzení
proveditelnosti
alternativních systémů
dodávek energie*

S 1. lednem 2016 nabývá účinnosti [vyhláška MMR 269/2015 Sb.](#), o rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům. Ta stanovuje rozsah výše základní a spotřební složky u rozúčtování nákladů na vytápění a nákladů na společnou přípravu teplé vody pro dům, jejich rozdělení mezi příjemce služeb, náležitosti k rozúčtování nákladů a údaje musí poskytovatel služeb uvést ve vyúčtování nákladů na vytápění a nákladů na společnou přípravu teplé vody pro dům. Oproti stávajícímu stavu vyhláška znevýhodní ty uživatele bytů, kteří své byty nevytápějí a „nechávají si topit od sousedů“.

*Změny v rozúčtování
tepla*

NOVÁ PRAVIDLA PRO NĚKTERÉ DOTAČNÍ PROGRAMY

Od **15. dubna 2015** platí [nařízení vlády 73/2015 Sb.](#), o podmínkách poskytování plateb v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě. Toto nařízení upravuje bližší podmínky poskytování dotací poskytovaných jako kompenzace v oblastech soustavy Natura 2000.

*Dotace zemědělcům
hospodařících
v oblastech soustavy
Natura 2000*

Od **15. dubna 2015** platí [nařízení vlády 74/2015 Sb.](#), o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat. To upravuje bližší podmínky poskytování dotací na zvětšení lehacího prostoru, zlepšení stájového prostředí a zajištění přístupu do výběhu v chovu krav a zlepšení životních podmínek a zvětšení plochy chovu prasat.

*Dotace na vytváření
lepších podmínek
hospodářským zvířatům*

Od **15. dubna 2015** platí [nařízení vlády 75/2015 Sb.](#), o o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění. Toto nařízení upravuje podmínky podávání žádostí o dotace a poskytování dotací v rámci provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření. Dále mění podmínky poskytování dotací na půdní bloky s kulturou travní porost a při souběhu dotací na zatravňování orné půdy nebo na ochranu čejky chocholaté.

Dotace zemědělcům na zatravňování

Od **15. dubna 2015** platí [nařízení vlády 76/2015 Sb.](#), o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství Nařízením upravuje v návaznosti na legislativu EU podmínky provádění opatření ekologické zemědělství – zejména podmínky žádosti o zařazení do opatření, přechodu z integrované produkce na ekologické zemědělství, zvýšení či snížení výměry zařazené do opatření ekologické zemědělství a dotace.

Změna podmínek podpory ekologického zemědělství

Od **1. srpna 2015** platí [nařízení vlády 185/2007 Sb.](#), o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy a o změně některých souvisejících nařízení Na jeho základě nařízení vlády je možné v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy poskytovat 3 druhy dotací, a to dotace na založení lesního porostu, dotace na péči o lesní porost, nebo dotace za ukončení zemědělské výroby na zalesněném pozemku.

Dotace na zalesňování zemědělské půdy

ZMĚNY V OBLASTI OCHRANY ZVÍŘAT

S účinností od **1. ledna 2016** se mění podmínky o době lovu některých druhů zvěře. Stanovuje to novela vyhlášky 245/2002 Sb., která vyšla jako [vyhláška MZe 343/2015 Sb.](#) Změna přináší reaguje na přemnožení divokých prasat a lov dospělých jedinců černé zvěře černé zvěře povoluje celoročně. Zároveň prodlužuje dobu lovu daňčat, kolouchů jelena evropského a muflončat.

Neomezený lov černé zvěře

NOVÁ PRAVIDLA PRO VYUŽÍVÁNÍ VODNÍCH NÁDRŽÍ A TOKŮ K PLABĚ

Od **15. dubna 2015** je účinná [vyhláška MD 46/2015 Sb.](#), o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě. Ta zejména povoluje provoz malých lodí se spalovacími motory s výkonem do 10 kW na vybraných vodních tocích a nádržích a stanovuje seznam vodních toků nádrží, kde je provoz plavidel se spalovacími motory zakázán.

Úprava provozu malých motorových plavidel na vodních nádržích

S **1. lednem 2016** platí nová pravidla stanovená [vyhláškou MD 334/2015 Sb.](#), o vedení rejstříku malých plavidel a technické způsobilosti malých plavidel, převozních lodí a plovoucích zařízení k provozu na vodních cestách. Ta upravuje například způsob vedení jejich evidence, technické požadavky na bezpečnost jejich provozu a další podmínky. Určuje rovněž pravidla pro jejichž provoz je třeba sjednat pojištění odpovědnosti za škodu.

Evidence malých plavidel

ZMĚNY V OCHRANĚ VOD

Od **1. července 2015** se zvyšují poplatky za odběr přírodní minerální vody. [Nařízení vlády 150/2015 Sb.](#), o stanovení jednotkové výše poplatku za přírodní minerální vodu odebíranou ze zdroje přírodní minerální vody navyšuje tento poplatek na dvojnásobek, tedy na 6,- Kč za 1m³.

Vyšší poplatek za odběr přírodní minerální vody

Od **20. října 2015** je účinná [vyhláška MŽP 264/2015 Sb.](#), kterou se mění vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod. Předmětem změny jsou zejména kritéria dobrého a nevyhovujícího chemického stavu podzemních vod, způsob hodnocení chemického stavu útvarů podzemních vod a postup hodnocení jakosti podzemních vod.

Změny v hodnocení stavu podzemních vod

Od **1. prosince 2015** je účinná [vyhláška MŽP a MZe 313/2015 Sb.](#), kterou se mění vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod. Předmětem změn jsou pravidla monitoringu ekologického a chemického stavu povrchových vod a hodnocení jakosti povrchových vod a ekologického stavu útvarů povrchových vod.

Změny v monitoringu stavu povrchových vod

[Vyhláška MZe a MŽP 312/2015 Sb.](#), kterou se mění vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik mění od **1. prosince 2015** vymezení základního obsahu národního plánu povodí a podmínky pro dosažení dobrého chemického stavu povrchových vod a zamezení zhoršení chemického stavu v útvarech povrchových vod.

Změny v plánech povodí

ZMĚNY V OBLASTI ENVIRONMENTÁLNÍ BEZPEČNOSTI VÝROBKŮ

21. prosince 2015 nabylo účinnosti [nařízení vlády 151/2015 Sb.](#), kterým se mění nařízení vlády č. 86/2011 Sb., o technických požadavcích na hračky, ve znění pozdějších předpisů. To stanovuje limitní hodnoty některých chemických látek (TCEP, TDCP, TCCP a Bisfenol A.) v hračkách pro děti do 3 let a hračkách určených pro vkládání do úst. Část nařízení byla účinná již od **1. července 2015**.

Přísnější požadavky na hračky pro malé děti

OSTATNÍ ZMĚNY

Ode dne **4. června 2015** je účinný [Zákon 127/2015 Sb.](#), kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Tato novela zpřesnila mimo jiné definici dětské skupiny a daňové výhody a umožňuje výjimky z hygienických požadavků. Její přijetí umožnilo mimo jiné legální existenci lesních mateřských škol.

*Nová úprava pravidel
pro dětskou skupinu
umožní setrvání lesních
mateřských škol*

Autor přehledu: David Kunssberger, Agentura Koniklec, o. p. s. (e-mail: david@koniklec.cz)

AGENTURA KONIKLEC

Uzávěrka dat: 31. prosince 2015

Vydání tohoto článku finančně podpořilo hlavní město Praha
v rámci projektu **EKOPORADNY PRAHA.CZ**

Text vznikl jako součást projektu Poradme.se – komunitně orientované distanční environmentální poradenství.

NROS

 nadace
partnerství

Projekt byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska

www.fondnno.cz